

S.Y.B.A. (Music) SEM – III (CBCS - 2015 Course) : SUMMER - 2019

SUBJECT: RAGA & TAAL CONCEPT, YOGA & MUSIC

Day: Wednesday
Date: 08/05/2019

S-2019-0188

Time: 03. 00 P.M. To 05.00 P.M.
Max. Marks: 30

N.B.:

- 1) Answer any **THREE** questions.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

- Q.1** a) What is the importance of sitting Posture in Art? (05)
b) Explain two Yogasanas, which are beneficial for a music student. (05)
- Q.2** a) Write the specialty of cultured voice. (05)
b) Explain chandra Nadi and Surya Nadi. (05)
- Q.3** a) Explain Teental with Double and four times. (05)
b) Write about importance of 'Riyaz' in Indian classical music. (05)
- Q.4** a) Write the names and Swara details of ten Aashray Raga of North Indian classical music. (05)
b) Define 'Raga' and write ten characteristics of Ragas. (05)
- Q.5** a) Write about how does the breathing exercises benefits the music students. (05)
b) Explain voice culture in short. (05)

* * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

-
- प्र.१ अ) कलेत शास्त्रशुध्द बैठकीचे काय महत्त्व आहे? (०५)
- ब) संगीत साधकासाठी उपयुक्त अशा दोन योगासनांचे वर्णन लिहा. (०५)
- प्र.२ अ) संस्कारीत आवाजाची वैशिष्ट्ये लिहा. (०५)
- ब) 'चंद्रनाडी' आणि 'सूर्यनाडी' यांचे वर्णन लिहा. (०५)
- प्र.३ अ) त्रिताल लिहून त्याची दुगुन आणि चौगुन लिहा. (०५)
- ब) भारतीय शास्त्रीय संगीतात रियाजाचे काय महत्त्व आहे? (०५)
- प्र.४ अ) उत्तर भारतीय शास्त्रीय संगीत पध्दतीत दहा आश्रय रागांची नावे स्वरांसह लिहा. (०५)
- ब) 'राग' परिभाषा लिहून महत्त्वाची दहा लक्षणे लिहा. (०५)
- प्र.५ अ) श्वसनाचा व्यायाम संगीत साधकाच्या दृष्टिने कसा उपयोगी ठरतो ते लिहा. (०५)
- ब) भारतीय स्वर साधनेची मूलतत्त्वे थोडक्यात लिहा. (०५)

* * * *